

İslamofobiyaya qarşı toleranqlıq...

Azərbaycan yol və nümunə göstərir - islamofoblara, irqçi və mürtəcə qüvvələrə

Nurlan Qələndərli

Dünyanın mənzərəsi gərgin, gündəmi isə zəngindir. Nəzərlər daha çox Şərqi Avropada davam edən savaşa - Rusiya-Ukrayna müharibəsinə yönəlsə də, narahatlıq, narazılıq, hətta ikrah və nifrətlə qarşılanan digər hadisələr də diqqət mərkəzindədir. Xüsusilə də, Avropada dini zəmində süni gərginliyin yaradılması - ictimai ziddiyyətlərin dərinləşdirilməsi cəhdləri. Söhbət Danimarkanın radikal sağçı "Stram Kurs" partiyasının rəhbəri Rasmus Paludanın İsveçin Linköping şəhərində polisın mühafizəsi ilə Quranı yandıraraq videoçəkiliş təşkil etməsindən və sosial şəbəkələrdə paylaşmasından gedir. Təbii ki, bu, islamofobiya nümunəsidir.

Ümumiyyətlə, Avropada müsəlmanların təqib və təhqir olunması artıq tendensiyaya çevrilib. Üstəlik, bu hərəkətlər spontan deyil, əvvəlcədən planlaşdırılmış qaydada və müəyyən siyasi dəstək əsasında edilir. Son hadisə zamanı polisın Quranı yandıranlara deyil, ona etiraz edənlərə müdaxilə etməsi, İsveçin baş nazirinin "Ölkədə insanlara öz fikirlərini azad ifadə etməyə imkan yaradılır. Fərqi yoxdur, bunlar yaxşı fikirlərdir, yoxsa pis. İfadə azadlığı demokratiyanın ayrılmaz tərkib hissəsidir. Fikrə necə yanaşmağımızdan asılı olmayaraq, zorakılıq göstərməli deyilsiniz. Biz bunu heç vaxt qəbul etməyəcəyik" deməyi bu reallığı təsdiqləyir. Maraqlıdır, Avropanın mərkəzində insanlar sosial-iqtisadi məsələlərlə əlaqədar öz tələblərini, fikirlərini ifadə edəndə zorakılığa məruz qalırlar. O zaman ifadə azadlığı, demokratiya yada düşmür.

Əlbəttə, belə ssenarilərin tətbiqində məqsəd beynəlxalq ictimaiyyətin nəzərində müsəlmanlara qarşı "barbar" obrazı formalaşdırmaq və İslam coğrafiyasına geosiyasi müdaxilələr üçün şərait formalaşdırmaqdır. Bu, həm də onu göstərir ki, "qoca qitə"də tək cə siyasi dəyərlər aşınmaya məruz qalmır, eyni zamanda, ideoloji, mənəvi və dini ayrı-seçkilik artır, sivilizasiyaların toqquşması tezisi təbliğ edilir. "Avropa dəyərləri" dedikləri nəsnə yenə də geosiyasi ambisiyaların əsarətindədir.

Arzuolunandır ki, Qərb belə qarşıdurma ssenarilərinə son qoysun, islamofobiya, irqçilik, diskriminasiya əvəzinə toleranqlığı, multikulturalizmi seçsin, bəşəri dəyərləri təbliğ və təşviq etsin. Eynilə Azərbaycan kimi. Ölkəmizdə müxtəlif dinlərin və xalqların nümayəndələri sülh, əmin-amanlıq və mehribanlıq şəraitində yaşayırlar. Dünyada multikulturalizm mərkəzlərindən olan və toleranqlıq nümunəsi kimi çıxış edən Azərbaycan bu zəngin tarixi irsi əsasında sivilizasiyalar arasında dialoqun inkişafını təşviq edir, bu yolun qarşılıqlı əməkdaşlığa, inteqrasiyaya, sülh və təhlükəsizliyə xidmət etdiyini göstərir. Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi: "Əsrlər boyu ölkəmizdə bütün dinlərin, bütün etnik qrupların nümayəndələri bir ailə kimi sülh, mehribanlıq, dostluq, qarşılıqlı anlaşma şəraitində yaşamışlar. Azərbaycan çoxkonfessiyalı, çoxmillətli bir ölkədir və bu, bizim böyük sərvətimizdir. Dini və etnik müxtəlifliyimiz bizim böyük sərvətimizdir. Azərbaycanda uğurlu inkişafın, sabitliyin bərqərar olması istiqamətində atılmış bütün addımların arxasında dini və milli dözümlülük, toleranqlıq və multikultural dəyərlər dayanır".

Azərbaycanda dini etiqad və vicdan azadlığı Konstitusiyaya normasıdır, ölkədə çoxlu sayda dini icma fəaliyyət göstərir, hər kəsin dini ayinləri sərbəst şəkildə yerinə yetirməsi üçün zəruri şərait təmin olunub. Müxtəlif dini dünyagörüşünə malik olan insanlar öz vicdan və etiqad azadlıqlarından sərbəst istifadə edirlər. Ölkədə İslam, xristian və digər səmavi dinlərin mədəniyyət nümunələri olan tarixi-memarlıq abidələri, məscidlər, ziyarətgahlar, müqəddəs dini sitayiş, inanc yerləri təmir və bərpa olunur, dövlət tərəfindən dini qurumlara maliyyə yardımı edilir. Bütün xalqlara və dinlərə hörmətlə yanaşılması multikulturalizmin, dinlərə və mədəniyyətlərə tolerant münasibətin cəmiyyətin həyat təzi olduğunu təsdiqləyir.

Bir sözlə, tolerant Azərbaycan yol və nümunə göstərir - islamofoblara, irqçi və mürtəcə qüvvələrə. Daha yaxşı dünya - sağlam bəşəriyyət naminə!